

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kilpailulain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kilpailulain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 68/2018 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Virve Haapajärvi, työ- ja elinkeinoministeriö
- erityisasiantuntija Taito von Konow, Verohallinto
- pääjohtaja Kirsi Leivo, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- maakuntajohtaja Pentti Mäkinen, Etelä-Savon maakuntaliitto
- johtava lakimies Pirkka-Petri Lebedeff, Suomen Kuntaliitto
- asiantuntija Jukka Lehtonen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- asianajaja Ilkka Aalto-Setälä, Suomen Asianajajaliitto
- elinkeino- ja kilpailuasioden päällikkö Satu Grekin, Suomen Yrittäjät ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- valtiovarainministeriö
- maa- ja metsätalousministeriö
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Suomen Kilpailuoikeudellinen Yhdistys ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kilpailulakia siten, että siihen lisättäisiin uusi kilpailuneutraliteettisäännös, jonka mukaan kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa harjoittavan kunnan, kuntayhtymän, maakunnan, valtion tai niiden määräysvaltaan kuuluvan yksikön tulisi pitää taloudellisesta toiminnastaan erillistä kirjanpitoa.

Kilpailulain tarkastussäännöksiä muutettaisiin siten, että Kilpailu- ja kuluttajavirasto voisi tehdä tarkastuksella ottamiinsa datan väliaikaisesti kopioihin hakuja viraston tiloissa. Lisäksi Kilpailu-

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

ja kuluttajaviraston tarkastusoikeuden täsmennettäisiin olevan tallennusvälineestä riippumaton. Seuraamusmaksusta vapautumiseen ja sen alentamiseen liittyvää menettelyä muutettaisiin laajentamalla niin sanotun lyhennetyin hakemuksen käyttöalaa.

Tietojenvaihtoa kansallisten viranomaisten kesken laajennettaisiin lisäämällä viranomaisia, joille Kilpailu- ja kuluttajavirasto voisi luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja ja asiakirjoja.

Esityksessä ehdotettaisiin muutettavaksi myös Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettua lakia siten, että yksikkö voisi laatia velvoitteidenhoitoselvityksen tiettyjen kilpailunrajoitusten noudattamisen valvomiseksi ja verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia siten, että verohallinto voisi antaa oma-aloitteisesti Kilpailu- ja kuluttajavirastolle verotustietoja, joilla saattaa olla merkitystä tiettyjen kilpailunrajoitusten valvonnassa. Eri tahojen velvollisuudesta antaa tietoja Kilpailu- ja kuluttajavirastolle säädettäisiin kootusti kilpailulain yhdessä pykälässä siten, että viraston tietojensaantioikeus olisi sama riippumatta tutkittavasta menettelystä. Tässä yhteydessä kuntien, kuntayhtymien, valtion ja niiden määräysvallassa olevien yksiköiden sekä elinkeinonharjoittajien ja elinkeinonharjoittajien yhteenliittymien tietojenantovelvollisuutta laajennettaisiin ja se koskisi myös hankintayksiköjä sekä maakuntia.

Asioiden tärkeysjärjestystä ja tutkimatta jättämistä koskevaan kilpailulain pykälään lisättäisiin priorisointiperuste, jonka nojalla virasto voisi ottaa kilpailunrajoituksen merkittävyuden huomioon tutkimatta jättämisen edellytyksenä. Väliaikaismääräysten osalta Kilpailu- ja kuluttajaviraston asian selvittämisaikaa pidennettäisiin. Kilpailulain maataloutta koskevaan soveltamisala-poikkeukseen tehtäisiin selkiyttävä teknisluonteinen muutos.

Esityksen tarkoituksena on markkinoiden kilpailullisuuden ja yritystoiminnan edellytysten turvaaminen tehostamalla kilpailunrajoitusten ja kilpailuneutraliteetin valvontaa. Tarkoituksena on myös selvittää eräitä kilpailuviranomaisen toimivaltaan ja menettelyyn liittyviä säännöksiä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Kilpailulain kirjanpidon eriyttämisvelvollisuutta koskevat säännökset ja tulevia maakuntia koskevat muutokset on kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020. Tämän vuoksi kilpailulain tietojenantovelvollisuutta koskeva säännös on tarkoitettu olemaan voimassa väliaikaisessa muodossa 31 päivään joulukuuta 2019 asti.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Ehdotetussa kilpailulain uudistuksessa on kyse kilpailuvalvonnan tehostamisesta. Tämä toteutettaisiin täydentämällä ja uudistamalla kilpailuneutraliteettia ja viranomaisten toimivaltuuksia koskevia säännöksiä. Uudistus ei merkitsisi suuria periaatteellisia uudistuksia kilpailulainsäädännön sisältöön tai kilpailuviranomaisten toiminnan rakenteisiin, vaan kyse on sääntelyn päivittämisestä niin, että viranomaisilla olisi ajantasaiset ja tehokkaat mahdollisuudet hoitaa tehtävänsä terveen ja toimivan kilpailun turvaamiseksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

Talousvaliokunta pitää ehdotukseen sisältyviä lakiehdotuksia perusteltuina ja puoltaa niiden hyväksymistä seuraavassa esitetyin perusteluin ja muutoksin.

Kilpailuneutraliteetti ja kirjanpidon eriyttäminen

Kilpailulain kilpailuneutraliteettisäännöksiin sisällytettäisiin uusi 30 d §, joka koskisi kirjanpidon eriyttämistä. Ehdotettu säännös merkitsisi sitä, että taloudellista toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittavan kunnan, kuntayhtymän, maakunnan, valtion tai niiden määräysvaltaan kuuluvan yksikön tulisi pitää taloudellisesta toiminnastaan erillistä kirjanpitoa. On arvioitu, että pelkkä julkisyhteisön elinkeinotoiminnan yhtiöittäminen ei riitä varmistamaan markkinaperusteista hinnoittelua. Sääntely antaa mahdollisuuden asettaa uhkasakko velvoitteen noudattamisen tehosteeksi.

Talousvaliokunta pitää ehdotettua säännöstä tärkeänä läpinäkyvyyden ja kilpailuneutraliteetin turvaamiseksi. Säännös ehkäisisi ns. ristiinsubvention tyyppisiä tilanteita, joissa viranomaisen subventoisi muusta toiminnastaan saamallaan tuloilla toimintaansa kilpailluilla markkinoilla ja voisi tällä tavoin myydä palveluitaan markkinaehtoisia hintoja edullisemmin. Säännös täydentää keskeisellä tavalla voimassa olevan lain kilpailuneutraliteettia koskevaa sääntelyä. Säännöksen sisällyttäminen kilpailulakiin on perusteltua, jotta sääntely koskisi toimijoita niiden oikeudellisesta muodosta riippumatta.

Talousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että nyt ehdotetussa sääntelyssä on kyse yleissääntelystä, joka soveltuisi kaikkiin säännöksessä mainittuihin julkisyhteisöihin tai niiden määräysvallassa oleviin. Tämän lisäksi muuhun lainsäädäntöön sisältyy ala- ja toimijakohtaisia eriyttämissäännöksiä. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että kilpailulakiin taloudellista toimintaa koskevana yleislakina sisällytetään asiaa koskeva säännös, joka koskee tasapuolisesti kaikkia markkinoilla toimintaa harjoittavia julkisen sektorin toimijoita. Talousvaliokunta pitää selvitettyinä myös, että nyt käsiteltävässä eriyttämissäännöksessä on kyse kilpailutilanteessa markkinoilla harjoitettavaan toimintaan kohdistettavista vähimmäisvaatimuksista: muussa lainsäädännössä voidaan antaa yksityiskohtaisempia ja soveltamisalaltaan kapeampia velvoitteita. Mikäli nämä eivät kuitenkaan vastaisi nyt ehdotetun 30 d §:n vaatimuksia, julkisyhteisön tulisi eriyttää kirjanpitoa ja laatia eriytettyä toimintaa koskevat tiedot 30 d §:n mukaisesti. Talousvaliokunta pitää lisäksi tärkeänä, että Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa alan toimijoille tarvittavaa neuvontaa ja ohjeistusta säännösten soveltamisesta.

Talousvaliokunta pitää kilpailuneutraliteettia koskevaa sääntelyä keskeisenä osana toimivaa kilpailuvalvontaa ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimialaa. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille myös näkemyksiä siitä, että viranomaisvaltuuksia voisi tältä osin olla perusteltua laajentaa esimerkiksi ulottamalla seuraamusmaksua koskeva sääntely koskemaan myös kilpailulain 4 a luvun kilpailuneutraliteettia koskevan sääntelyn rikkomuksia. Talousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että asiaa on arvioitu esityksen valmistelun yhteydessä, ja yhtyy hallituksen esityksen perustelujen mukaiseen arvioon siitä, että seuraamusmaksun yhteensovittaminen nykyiseen sääntelyyn olisi tässä vaiheessa vaikeaa sääntelyyn liittyvän neuvottelumenettelyn ja sääntelyn yleispiirteisyyden vuoksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

Datan käsittely ja tarkastuksen jatkaminen

Ehdotus mahdollistaisi sen, että Kilpailu- ja kuluttajavirasto voisi jatkaa tarkastuksen toteuttamista omissa tiloissaan siten, että virasto voisi hyödyntää tähän tilapäistä kopiota yrityksen data-aineistosta. Kopiot tuhottaisiin tarkastuksen päättyessä. Tarkastusten kohteena olevat data-aineistot ovat laajoja, ja aineiston läpikäynti jälkikäteen viraston tiloissa helpottaisi ja tehostaisi tarkastuksen toteuttamista. Ehdotusta on perusteltu myös sillä, että menettelystä aiheutuisi yrityksille nykyistä vähemmän haittaa.

Esitettyyn tarkastuksen laajentamiseen on suhtauduttu osin kriittisesti erityisesti yritysten puolustautumisoikeuksien näkökulmasta. Jatketun tarkastuksen on katsottu voivan vaikeuttaa tarkastuksen valvontaa yrityksen näkökulmasta ja aiheuttavan lisäkustannuksia. Talousvaliokunta pitää keskeisenä, ettei nyt esitetty muutos merkitsisi muutosta tarkastuksen toteuttamiseen muilta osin kuin mahdollistamalla tarkastuksen jatkamisen viraston tiloissa. Tämä tarkoittaa sitä, että yrityksen edustajalla tulee olla läsnäolo-oikeus myös tarkastusta jatkettaessa. Talousvaliokunta kiinnittää oikeusturvanäkökulmasta huomiota myös siihen, että tarkastuksia koskevissa esitetyissä kilpailulain 35 ja 36 §:ssä on nimenomaisesti viitattu hallintolain soveltamiseen.

Talousvaliokunta huomauttaa, että vaikka esitetty muutos perustuu tässä vaiheessa kansalliseen muutostarpeeseen, ns. jatkettu tarkastus tulisi valiokunnan saaman selvityksen perusteella joka tapauksessa saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksien parantamista koskevan direktiivin (EU) 2019/1 eli ns. ECN+-direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä. Talousvaliokunta pitää perusteltuna mahdollistaa tarkastuksen jatkaminen jälkikäteisesti yrityksen tiloissa. Tarkastukset ovat nykyisin luonteeltaan pitkäkestoisia, mikä sitoo tarpeettoman laajasti sekä yritysten että Kilpailu- ja kuluttajaviraston resursseja. Tarkastuksen jatkamismahdollisuuden voidaan arvioida tehostavan sähköistä tarkastusta ja alentavan tarkastuksen kustannuksia. Säännöstä voidaan pitää perusteltuna myös yritysnäkökulmasta, koska tarkastuksen kesto yrityksen toimitiloissa lyhenisi.

Oikeudellisen neuvonannon suoja ja tarkastusten tuomioistuinkontrolli

Yritysten puolustautumisoikeuksiin liittyvät kysymykset ovat talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisen yhteydessä tulleet esille myös ulkopuolisen oikeudellisen neuvonannon suojan ja tarkastusten tuomioistuinkontrollin osalta. Esityksessä ei tältä osin ehdoteta muutettavaksi voimassa olevaa sääntelyä. Asiaa koskevia sääntelytarpeita on arvioitu esityksen valmistelun yhteydessä. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan myöskään edellä viitatussa kilpailuviranomaisen yhteistyötä koskevan EU-lainsäädännön uudistuksesta ei odoteta seuraavaan muutostarpeita nyt käsiteltävään sääntelyyn.

Kilpailulain nykyinen 38 §:n 3 momentin oikeudellisen neuvonannon suoja koskeva sääntely on luonteeltaan informatiivista, ja sen on arvioitu vastaavan EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettua periaatetta ulkopuolisen oikeudellisen neuvonannon suojasta. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa esiin tulleet kriittiset arviot liittyvät ennen muuta sääntelyn täsmentämistarpeisiin ja tarpeeseen voida saattaa asiaa koskevat riitakysymykset tuomioistuimen arvioitaviksi. Yritysten puolustautumisoikeuksien näkökulmasta riippumaton, tuomioistuimen arvioon perustuva järjestelmä voisi turvata nykyistä paremmin luottamuksen viranomaisen toiminnan

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

puolueettomuuteen. Huolimatta siitä, että asiaa koskevia sääntelyvaihtoehtoja on käsitelty laajasti asian valmistelun yhteydessä, talousvaliokunta pitää tärkeänä, että asiaan liittyviä sääntelytarpeita arvioidaan edelleen kilpailulakia jatkossa uudistettaessa.

Tarkastusten osalta nyt esitetyssä sääntelyssä ei ehdoteta muutoksia voimassa olevan lain 44 §:ään. Tarkastuspäätöksestä ei siten voisi jatkossakaan valittaa erikseen. Kotitarkastusten toteuttaminen taas edellyttää myös voimassa olevan lain mukaan etukäteislupaa markkinaoikeudelta. Hallituksen esityksessä on päädytty pitämään nykyisiä oikeussuojakeinoja riittävinä, eikä tiedossa ole, että myöskään EU-sääntely tulisi jatkossakaan edellyttämään yritystarkastusten tuomioistuinkontrollia. Jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksia koskevassa direktiivissä 2019/1 on tältä osin nimenomaan erotettu yritystarkastukset ja muihin tiloihin kohdistuvat tarkastukset: oikeusviranomaisen lupaa edellytetään muihin tiloihin kohdistuvien tarkastusten, kuten kotitarkastusten, osalta, mutta yritystarkastusten osalta asia on kansallisesti päätettävissä. Talousvaliokunta pitää tärkeänä turvata tarkastustoiminnan tehokkuus ja arvioi, että etukäteislupan edellyttäminen myös elinkeinonharjoittajan tiloihin kohdistuvien tarkastusten osalta voisi kuormittaa tuomioistuinlaitosta tarpeettomasti.

Talousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että oikeudellisen neuvonannon suojaan ja tarkastuksiin liittyvät oikeusturvanäkönäkökohdat ja sääntelyvaihtoehdot ovat olleet varsin laajasti arvioinnin kohteena asian valmistelun yhteydessä. Talousvaliokunta pitää kuitenkin edelleen tärkeänä jatkossa arvioida voimassa olevan sääntelyn ja siihen nyt tehtävien muutosten vaikutuksia ja muutostarpeita yritysten puolustautumisoikeuksien näkökulmasta. Kilpailuviranomaisten tutkintavaltuudet ovat laajat, ja ne edellyttävät vastapainokseen tutkinnan kohteena olevien yritysten oikeuksien turvaamista. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että erityisesti kilpailunrajoitusten ja niiden tutkinnan kansainvälisen luonteen vuoksi myös yritysten puolustautumisoikeuksia koskeva sääntely ja sen tulkinta esimerkiksi oikeudellisen neuvonannon suojan osalta olisi EU-tasolla mahdollisimman yhtenäistä. Sääntelyn uudistamistarpeiden arvioinnissa tulee sen vuoksi ottaa huomioon asiaa koskevan sääntelyn kehitys EU-tasolla ja jäsenvaltioissa sekä asiaa koskevan oikeuskäytännön kehitys.

Tietojenvaihto ja viranomaisyhteistyö

Ehdotuksessa laajennettaisiin kilpailunrajoituksia koskevia tiedonantovelvollisuuksia ja viranomaisten välistä tietojenvaihtoa. Jo voimassa olevassa kilpailulaissa on säädetty yksityisten ja julkisten toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta ja viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta. Tietojenantovelvollisuudesta säädetään lain 33 ja 30 d §:ssä. Nyt esitettyjen muutosten tarkoituksena on täyttää ne katvealueet, jotka tällä hetkellä hidastavat tai vaikeuttavat kilpailunrajoitusten tai yrityskauppojen selvittämistä. Voimassa olevan lain sääntelyä voidaan pitää puutteellisena siltä osin, että sen mukaisesti kilpailulain 30 d §:n mukainen kilpailuneutraliteetin valvontaa koskeva tietojenantovelvollisuus koskee ainoastaan julkisten toimijoiden ja niiden määräysvaltaan kuuluvien yksiköiden tiedonantovelvollisuutta. Vastaavasti kartelleihin ja yrityskauppavalvontatapauksiin liittyvä tiedonantovelvollisuus koskee ainoastaan elinkeinonharjoittajia ja niiden yhteenliittymiä. Viranomaisten välistä tietojenvaihtoa koskeva sääntely on myös muutoin puutteellista sääntelyn kattavuuden, yksiselitteisyyden ja tarkkarajaisuuden näkökulmasta. Talousvaliokunta pitää perusteltuna esitykseen sisältyvää sääntelyratkaisua, jossa tietojenvaihdon piiriin kuuluvien luetteloa laajennetaan ja toisaalta tietojen käyttötarkoitus yksilöidään esitetyllä tavalla.

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

Esityksen valiokuntakäsittelyn yhteydessä on arvioitu ehdotetun tietojenvaihtoa koskevan 39 §:n 1 momentin suhdetta muuhun voimassa olevaan lainsäädäntöön ja erityisesti verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 2 luvussa säädettyyn sivullisen tiedonantovelvollisuuteen. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, ettei nyt ehdotetun kilpailulain säännöksen voida katsoa rajoittavan muualla lainsäädännössä, kuten verotusmenettelylaissa, säädettyä tiedonsaantioikeutta.

Talousvaliokunta pitää viranomaisten resurssien suuntaamisen ja tehokkaan käytön näkökulmasta perusteltuna esitettyä harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain muuttamista siten, että selvitysyksikkö voisi laatia Kilpailu- ja kuluttajaviraston pyynnöstä velvoitteidenhoitoselvityksen kilpailulain 2 luvussa ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 101 ja 102 artiklassa tarkoitettujen kilpailunrajoituskieltojen noudattamisen valvomiseksi. Samoin valiokunta pitää perusteltuna verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamista niin, että verohallinnolla olisi oikeus kilpailuvalvonnan kannalta merkityksellisten verotustietojen oma-aloitteiseen antamiseen Kilpailu- ja kuluttajavirastolle. Tällä voidaan arvioida olevan merkitystä esimerkiksi selvitettyä kartellitapauksia, joissa peiteyhtiöiden käyttö tai yritysten väliset maksut voivat olla tutkittavina sekä vero- että kartellivalvonnan näkökulmasta.

Asioiden priorisointi tutkimuksessa

Kilpailulainsäädännön kehittämisen yhtenä lähtökohtana on ollut jo aiemmissa lainsäädäntöuudistuksissa se, että Kilpailu- ja kuluttajavirasto voisi asettaa tehtävänsä tärkeysjärjestykseen ja siten käyttää tehokkaasti voimavarojaan terveen ja toimivan kilpailun turvaamiseksi. Tätä koskevaa kilpailulain 32 §:ää ehdotetaan nyt käsiteltävässä hallituksen esityksessä täsmennettäväksi niin, että tutkimatta jättämisen kriteerinä voitaisiin ottaa huomioon kilpailunrajoituksen merkittävyys. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi käyttää harkintavaltansa suunnatakseen toimintansa nimenomaan markkinoiden toimivuuden ja terveen ja toimivan kilpailun kannalta merkittävimpien rikkomusten käsittelyyn. Ehdotus on johdonmukainen myös siinä mielessä, että lain nykyisen säännöksenkin mukaan tämä voidaan ottaa huomioon arvioitaessa, ryhtyykö virasto toimenpiteisiin lain 30 a §:ssä tarkoitettujen, julkiseen sektoriin liittyvien kilpailun rajoitusten osalta. Talousvaliokunta pitää toisaalta tärkeänä, että virasto toiminnassaan varmistaa, että priorisointimahdollisuus heijastuisi myös asioiden käsittelyaikoihin, jotka tällä hetkellä ovat monien asiaryhmien tutkimuksen osalta sekä asianosaisten että yleisen edun näkökulmasta liian pitkiä. Talousvaliokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota myös tarpeeseen turvata Kilpailu- ja kuluttajaviraston riittävä resursointi.

Maakuntia koskeva sääntely

Kilpailulaki on lähtökohdiltaan yleislainsäädäntöä, ja sääntelyn tulee soveltua mahdollisimman johdonmukaisesti erilaisiin markkinatoimijoihin. Tämä koskee toisaalta kilpailulain kieltoäännösten soveltamista, toisaalta lain 4 a luvun kilpailun tasapuolisuutta julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan välillä turvaavaa ns. kilpailuneutraliteettisääntelyä. Jotta säännökset soveltuisivat tasapuolisesti kaikkiin taloudellista toimintaa harjoittaviin julkisiin tahoihin, myös valmistella olevat maakunnat on sisällytetty hallituksen esityksessä ehdotettuihin 30 a, 30 c, 30 d ja 33 §:iin. Lisäksi kilpailulain 33 §:ää on esitetty muutettavaksi väliaikaisesti erillisellä lailla siihen asti, mikäli maakunnat aloittaisivat toimintansa.

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että edellä mainittu kilpailuneutraliteettisääntely ulotetaan koskemaan tasapuolisesti kaikkia julkisia toimijoita. Maakuntauudistuksen toteutumiseen ja aikatauluun liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi talousvaliokunta esittää kuitenkin tässä vaiheessa hylättäväksi esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen kilpailulain väliaikaisesta muuttamisesta ja poistettavaksi edellä mainitut viittaukset maakuntiin. Talousvaliokunta korostaa, että esitetty sääntely muodostaa tässä vaiheessa johdonmukaisen kokonaisuuden myös ilman maakuntia koskevia viittauksia, ja ne on tärkeää mutta lakiteknisesti ongelmatonta lisätä sääntelyyn myöhemmin maakuntauudistuksen toteuttamistapa ja aikataulu huomioon ottaen.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

2. Laki kilpailulain muuttamisesta

30 a §. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimivalta. Pykälässä oleva viittaus maakuntaan esitetään poistettavaksi maakuntauudistukseen liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi. Koska pykälänmuutos ei enää olisi sidoksissa maakuntauudistukseen, voimaantulosäännöstä esitetään muutettavaksi niin, että 30 a §:n muutos tulisi voimaan samaan aikaan lain muiden säännösten kanssa.

30 c §. Kiellon, määräyksen tai velvoitteen asettaminen. Pykälään ehdotettu muutos koskee viittausta maakuntaan, joten pykälän muuttaminen ei tässä vaiheessa ole tarpeen. Tätä vastaavasti viittaus 30 c pykälän muuttamiseen poistetaan lain johtolauseesta ja lain voimaantulosäännöksestä.

30 d §. Kirjanpidon eriyttäminen. Pykälässä olevat viittaukset maakuntaan esitetään poistettaviksi maakuntauudistukseen liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi. Lain johtolauseetta muutetaan 30 d §:n osalta, koska maakuntauudistukseen liittyvä, hallituksen esitykseen sisältyvä 1. lakiehdotus kilpailulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta ehdotetaan hylättäväksi. Säännöksen soveltamisen alkamisajankohdasta tulee tämän vuoksi säätää erikseen voimaantulosäännöksessä.

33 §. Tietojenantovelvollisuus. Pykälässä oleva viittaus maakuntaan esitetään poistettavaksi maakuntauudistukseen liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi. Koska pykälänmuutos ei enää olisi sidoksissa maakuntauudistukseen, voimaantulosäännöstä esitetään muutettavaksi niin, että 33 §:n muutos tulisi voimaan samaan aikaan lain muiden säännösten kanssa.

35 §. Tarkastukset elinkeinonharjoittajan liiketiloissa. Pykälässä oleva viittaus 1—2 momenttiin tulee korjata viittaukseksi 1—3 momenttiin kilpailulain muuttamisesta annetun lain 251/2018 huomioon ottamiseksi. Hallituksen esityksen mukaisista ehdotetuista 3 ja 4 momentista tulee 4 ja 5 momentti. Muutos vaikuttaa myös lain johtolauseeseen.

36 §. Tarkastukset muissa tiloissa. Kilpailulain muuttamisesta annetun lain 251/2018 huomioon ottamiseksi hallituksen esityksen mukaisista 4 ja 5 momentista tulee 5 ja 6 momentti. Muutos vaikuttaa myös lain johtolauseeseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

Voimaantulosäännös. Edellä todettujen 30 a, 30 c, 30 d ja 33 §:ää koskevien muutosten vuoksi näitä pykälä koskevat erilliset voimaantulosäännökset poistetaan. Sen sijaan säädettäisiin 30 d §:n soveltamisen alkamisajankohdaksi 1 päivä tammikuuta 2020. Kirjanpidon eriyttämisvelvollisuutta koskeva säännös tulisi siten sovellettavaksi hallituksen esityksessä tarkoitettuna ajankohtana.

3. Laki harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

6 §. Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus. Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain muuttamisen vuoksi lain kilpailulakiin liittyvän uuden kohdan järjestysnumeron tulee olla 25. Tähän liittyvät muutokset tehdään myös pykälän 24 kohtaan ja lain johtolauseeseen.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 68/2018 vp sisältyvän 4. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 68/2018 vp sisältyvät 2. ja 3. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hylkää hallituksen esitykseen HE 68/2018 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen.

Valiokunnan muutosehdotukset

Valiokunta ehdottaa, että 1. lakiehdotus hylätään.

2.

Laki

kilpailulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailulain (948/2011) 2 §:n 2 momentti, 17 §, 26 §:n 1 ja 2 momentti, 30 a §:n 1 momentti, 30 d §, 32 §:n 2 momentti, 33 §, 37 §:n 1 momentti, 39 § sekä 45 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 17 § laissa 1078/2016, 26 §:n 1 ja 2 momentti sekä 45 §:n 2 momentti laissa 662/2012, 30 a §:n 1 momentti ja 30 d § laissa 595/2013, 32 §:n 2 momentti laeissa 662/

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

2012 ja 595/2013, 33 § osaksi laissa 662/2012, 37 §:n 1 momentti laissa 78/2015 ja 39 § laissa 1496/2016, sekä

~~lisätään lakiin siitä lailla / kumotun 30 d §:n tilalle uusi 30 d §, 35 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 662/2012 ja 251/2018, uusi 4 ja 5 momentti sekä 36 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 251/2018, uusi 5 ja 6 momentti seuraavasti:~~

2 §

Soveltamisalan rajoitukset

Mitä 5 §:ssä säädetään, ei sovelleta maataloustuottajien, tuottajien yhteenliittymien, toimialakohtaisten yhteenliittymien ja tällaisten yhteenliittymien muodostamien yhteenliittymien järjestyihin, jos järjestely täyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 42 artiklan mukaisesti vahvistetut sisällölliset edellytykset, joiden perusteella mainitun sopimuksen 101 ja 102 artiklan kilpailusäännöt eivät tule sovellettaviksi.

17 §

Seuraamusmaksusta vapautumista ja seuraamusmaksun alentamista koskeva menettely kartelli-tapauksissa

Edellä 14 §:ssä tarkoitettua seuraamusmaksusta vapautumista ja 15 §:ssä tarkoitettua seuraamusmaksun alentamista haetaan Kilpailu- ja kuluttajavirastolta. Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi asettaa määräajan, jonka kuluessa hakijan on toimitettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle 14 §:ssä tarkoitetut yrityslausunto, tiedot ja todisteet.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto myöntää elinkeinonharjoittajalle ehdollisen vapautuksen seuraamusmaksusta, kun elinkeinonharjoittaja on toimittanut Kilpailu- ja kuluttajavirastolle 14 §:ssä tarkoitetut yrityslausunnon, tiedot ja todisteet. Kilpailu- ja kuluttajavirasto ei ota kantaa muihin samaa asiaa koskeviin 14 §:ssä tarkoitettuihin hakemuksiin, ennen kuin se on ratkaissut, myönnetäänkö ensimmäisenä hakemuksen toimittaneelle elinkeinonharjoittajalle ehdollinen vapautus seuraamusmaksusta.

Jos elinkeinonharjoittaja on jättänyt tai jättämässä Euroopan komissiolle tai toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle hakemuksen seuraamuksista vapautumiseksi tai seuraamusten alentamiseksi, elinkeinonharjoittaja voi samassa asiassa hakea Kilpailu- ja kuluttajavirastolta 14 §:n mukaista seuraamusmaksusta vapautumista tai 15 §:n mukaista seuraamusmaksun alentamista lyhennetyllä hakemuksella. Elinkeinoharjoittajan hakemuksen etusijajärjestys Kilpailu- ja kuluttajavirastossa määräytyy lyhennetyn hakemuksen jättämisajankohdan perusteella.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa menettelyn lopuksi kirjallisen päätöksen siitä, täyttääkö elinkeinonharjoittaja kaikki 14 tai 15 sekä 16 §:ssä säädetyt edellytykset.

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle 14 §:ssä tarkoitetun vapautuksen tai 15 §:ssä tarkoitetun alennuksen saamiseksi toimitettua yrityslausuntoa, tietoja ja todisteita ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin 9 §:ssä tarkoitettua määräystä lopettaa kilpailunrajoitus tai velvollisuutta toimittaa hyödyke, 10 §:ssä tarkoitettua sitoumuspäätöstä, 11 §:ssä tarkoitettua ryhmäpoikkeusedun pe-

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

ruuttamista tai 12 §:ssä tarkoitettua seuraamusmaksuesitystä koskevan asian käsittelyyn Kilpailu- ja kuluttajavirastossa, markkinaoikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Edellä 5 momentissa mainittuja tietoja ja todisteita voidaan kuitenkin käyttää myös kilpailuoikeudellisista vahingonkorvauksista annetun lain (1077/2016) nojalla nostettujen korvauskanteiden käsittelyyn.

26 §

Käsittelymääräajat

Kilpailu- ja kuluttajavirasto tutkii yrityskauppaa koskevan ilmoituksen välittömästi. Ensi vaiheessa Kilpailu- ja kuluttajavirasto ratkaisee, onko asiassa ryhdyttävä jatkoselvitykseen. Jos Kilpailu- ja kuluttajavirasto ei anna päätöstä jatkoselvitykseen ryhtymisestä 23 työpäivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta, yrityskaupan katsotaan tulleen hyväksytyksi. Määräaika ei ala kulu, jos ilmoitus on olennaisesti puutteellinen.

Jollei Kilpailu- ja kuluttajavirasto aseta ehtoja eikä tee esitystä yrityskaupan kieltämisestä 69 työpäivän kuluessa siitä, kun se päätti jatkoselvitykseen ryhtymisestä, yrityskaupan katsotaan tulleen hyväksytyksi. Markkinaoikeus voi pidentää määräaikaa enintään 46 työpäivällä.

30 a §

Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimivalta

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tulee ensisijaisesti neuvotteluteitse pyrkiä poistamaan kunnan, kuntayhtymän, ~~maakunnan~~, valtion taikka niiden määräysvaltaan kuuluvan yksikön harjoittamassa taloudellisessa toiminnassa sovellettu menettely tai toiminnan rakenne, joka tavaroiden tai palveluiden tarjonnassa:

- 1) vääristää tai on omiaan vääristämään terveen ja toimivan kilpailun edellytyksiä markkinoilla;
 - 2) estää tai on omiaan estämään terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun syntymistä tai kehittymistä; tai
 - 3) on ristiriidassa kuntalain (410/2015) 128 §:ssä säädetyn markkinaperusteisen hinnoittelun vaatimuksen kanssa.
-

30 e §

Kiellon, määräyksen tai velvoitteen asettaminen

Jos 30 a §:ssä tarkoitettu neuvottelu ei johda tulokseen, Kilpailu- ja kuluttajaviraston tulee kieltää kuntaa, kuntayhtymää, maakuntaa tai valtiota käyttämästä menettelyä tai toiminnan rakennetta taikka asettaa menettelyn tai toiminnan jatkamisen edellytykseksi sellaiset velvoitteet, jotka varmistavat tasapuoliset toimintaedellytykset markkinoilla. Toimintaa ei kuitenkaan saa määrätä kokonaan lopetettavaksi, jos tehtävän suorittaminen perustuu lainsäädäntöön.

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

30 d §

Kirjanpidon eriyttäminen

Jos 30 a §:ssä tarkoitettu kunta, kuntayhtymä, ~~maakunta~~, valtio taikka niiden määräysvaltaan kuuluva yksikkö harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, tästä toiminnasta on pidettävä erillistä kirjanpitoa siten, että siinä on:

- 1) johdonmukaisesti sovellettujen ja objektiivisesti perusteltavien kustannuslaskennan periaatteiden mukaisesti eriteltynä ja kohdistettuna kaikki toimintokohtaiset tulot ja menot; sekä
- 2) lisätietona selkeä kuvaus 1 kohdassa tarkoitettujen kustannuslaskennan periaatteista.

Toiminnan tuotot ja kulut tulee esittää tilikausikohtaisena tuloslaskelmana, jonka tulee olla johdettavissa 1 momentissa tarkoitettujen toimijain kirjanpidosta ja joka on laadittava kirjanpitolain tai kyseiseen toimijaan sovellettavien muiden kirjanpitosäännösten mukaisesti.

Tuloslaskelma lisätietoineen on julkinen ja se tulee esittää tilinpäätökseen sisältyvänä liitetietona.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto valvoo 1 ja 2 momentissa säädettyjen velvoitteiden noudattamista. Jos 1 momentissa tarkoitettu kunta, kuntayhtymä, ~~maakunta~~, valtio taikka niiden määräysvaltaan kuuluva yksikkö laiminlyö 1 tai 2 momentissa säädettyjen velvoitteiden noudattamisen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi sakon uhalla velvoittaa kunnan, kuntayhtymän, ~~maakunnan~~ tai valtion toimittamaan erillisen kirjanpidon, tuloslaskelman, tilinpäätöksen sekä kuvauksen kustannuslaskennan periaatteista määräämässään ajassa. Uhkasakon asettamiseen ja maksettavaksi tuomitsemiseen sovelletaan 46 §:ää.

Mitä 1—4 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos kunnan, kuntayhtymän, ~~maakunnan~~, valtion taikka niiden määräysvaltaan kuuluvan yksikön kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan liikevaihto on alle 40 000 euroa vuodessa.

Mitä 1—4 momentissa säädetään, ei sovelleta 30 b §:ssä tarkoitettuun toimintaan.

32 §

Asioiden tärkeysjärjestys ja tutkimatta jättäminen

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi jättää asian tutkimatta, jos:

- 1) ei voida pitää todennäköisenä, että kyseessä on 5 tai 7 §:ssä taikka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklassa tarkoitettu kielletty kilpailunrajoitus;
 - 2) kilpailua kyseisillä markkinoilla voidaan epäilystä kilpailunrajoituksesta huolimatta pitää kokonaisuudessaan toimivana;
 - 3) asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton;
 - 4) ei ole todennäköistä, että 30 a §:ssä tarkoitettujen menettelyjen tai toiminnan rakenteen vaikutukset terveen ja toimivan kilpailun edellytyksille ovat merkittävät; tai
 - 5) ei voida pitää todennäköisenä, että epäilty kilpailunrajoitus vaikuttaisi merkittävästi terveen ja toimivan kilpailun edellytyksiin.
-

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

33 §

Tietojenantovelvollisuus

Elinkeinonharjoittaja, elinkeinonharjoittajien yhteenliittymä, hankintayksikkö, kunta, kuntayhtymä, ~~maakunta~~ ja valtio sekä niiden määräysvallassa olevat yksiköt ovat velvollisia Kilpailu- ja kuluttajaviraston kehotuksesta antamaan salassapitosäännösten estämättä sille kaikki kilpailunrajoituksen sisällön, tarkoituksen ja vaikutuksen sekä kilpailuolosuhteiden selvittämiseksi ja 4 luvussa tarkoitetun yrityskaupan sekä 4 a luvussa tarkoitetun menettelyn, rakenteen ja niiden vaikutusten arvioimiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat.

Tiedot on vaadittaessa annettava kirjallisina. Tiedot voidaan toimittaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

35 §

Tarkastukset elinkeinonharjoittajan liiketiloissa

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi toimittaa 1—3 momentissa tarkoitettussa tarkastuksessa datan tilapäisten kopioiden tarkastuksen omissa toimitiloissaan. Tarkastuksen päättyessä Kilpailu- ja kuluttajavirasto tuhoaa datan tilapäiset kopiot.

Tässä pykälässä tarkoitettuun tarkastukseen sovelletaan lisäksi hallintolain 39 §:ää.

36 §

Tarkastukset muissa tiloissa

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi toimittaa 1—3 momentissa tarkoitettussa tarkastuksessa datan tilapäisten kopioiden tarkastuksen omissa toimitiloissaan. Tarkastuksen päättyessä Kilpailu- ja kuluttajavirasto tuhoaa datan tilapäiset kopiot.

Tässä pykälässä tarkoitettuun tarkastukseen sovelletaan lisäksi hallintolain 39 §:ää.

37 §

Menettely tarkastusta toimitettaessa

Elinkeinonharjoittajan ja elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän on tarkastusta varten päästettävä Kilpailu- ja kuluttajaviraston, aluehallintoviraston ja Euroopan komission virkamies taikka näiden valtuuttamat henkilöt hallinnassaan oleviin liike- ja varastotiloihin, maa-alueille ja kulku-neuvoihin. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus tallennusvälineestä riippumatta tutkia elinkeinonharjoittajan ja elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän liikekirjeenvaihto, kirjanpito, tietojenkäsittelyn tallenteet, muut asiakirjat ja data, joilla voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa, ja ottaa niistä jäljennöksiä.

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

39 §

Tietojenvaihto viranomaisten välillä

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tiedon tai asiakirjan, jonka se on saanut tai laatinut tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen yhteydessä, jos se on tarpeen:

1) Finanssivalvonnalle sähkön ja maakaasun toimitus- ja johdannaissopimuksiin liittyvien valvontatehtävien hoitamiseksi;

2) Energiavirastolle Energiavirastosta annetun lain (870/2013) 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvontaa varten;

3) Patentti- ja rekisterihallitukselle tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain (1494/2016) 54 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä säätölain (487/2015) 14 luvussa tarkoitettuja valvontatehtäviä varten;

4) esitutkintaviranomaisille rikosten ennalta estämistä, paljastamista, selvittämistä ja syyteharkintaan saattamista varten sekä esitutkintaviranomaisten tietojen keräämis- ja tallentamistarkoituksen mukaisia muita tehtäviä varten;

5) syyttäjille syyttäjälaitoksesta annetun lain (439/2011) 6 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;

6) Rahanpesun selvittelykeskukselle rahanpesun selvittelykeskuksesta annetun lain (445/2017) 2 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;

7) Valtiontalouden tarkastusvirastolle Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetussa laissa (676/2000) säädettyjä tarkastustehtäviä varten;

8) Verohallinnolle verotuksen toimittamiseen, verovalvontaan, verojen ja maksujen kantoon ja perintään liittyviä tehtäviä varten;

9) Viestintävirastolle sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa (917/2014), postilaissa (415/2011), laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetussa laissa (1186/2009), vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa (617/2009) ja verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä annetussa laissa (276/2016) säädettyjä tehtäviä varten.

Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 4 §:n 1 momentin 1 ja 3—8 kohdassa tarkoitettulta viranomaiselta sekä 2 momentissa tarkoitettulta julkista tehtävää hoitavalta taholta tieto tai asiakirja, joka on välttämätön tämän lain 2 luvussa ja 4 a luvussa tarkoitettujen kilpailunrajoitusten selvittämiseksi sekä 4 luvussa tarkoitettujen yrityskauppojen valvomiseksi.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston 1 momentin mukainen oikeus ei koske sellaisia elinkeinonharjoittajan Kilpailu- ja kuluttajavirastolle toimittamia tietoja ja asiakirjoja, joilla elinkeinonharjoittaja on hakenut 14 §:n mukaista seuraamusmaksusta vapautumista tai 15 §:n mukaista seuraamusmaksun alentamista kartellitapauksissa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu tietojenvaihto voidaan toteuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on oikeus saada tiedot maksutta.

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

45 §

Väliaikaismääräykset

Kilpailu- ja kuluttajaviraston on tehtävä pääasiaa koskeva päätöksensä ja 12 §:n 3 momentin mukainen esitys markkinaoikeudelle seuraamusmaksun määrittämisestä 90 päivän kuluessa väliaikaismääräyksen antamisesta. Markkinaoikeus voi Kilpailu- ja kuluttajaviraston edellä tarkoitettuna määräaikana tekemästä hakemuksesta pidentää tätä aikaa. Jos Kilpailu- ja kuluttajavirasto ei tee pääasiaa koskevaa päätöstä tai esitystä säädetyssä määräajassa, kiello tai velvoite raukeaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 30 d §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivänä tammikuuta 2020.

3.

Laki

Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 6 §:n 1 momentin 24 kohta, sellaisena kuin se on laissa 404/2018, sekä lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 308/2016, 858/2016, 1159/2016, 1413/2016, 1419/2016, 324/2017, 454/2017, 923/2017 ja 1112/2017, 404/2018 ja 414/2018, uusi 25 kohta seuraavasti:

6 §

Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus

Velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan tukemaan:

24) Finanssivalvonnasta annetun lain 878/2008 20 b §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamista;
25) Kilpailu- ja kuluttajavirastolle kuuluvia tehtäviä kilpailulain (948/2011) 2 luvussa säädettyjen kilpailunrajoituskieltojen noudattamisen valvonnassa.

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

4.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 18 §:n 1 momentin 13 kohta, sellaisena kuin se on laissa 22/2018, sekä

lisätään 18 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1108/2006, 504/2008, 525/2009, 1500/2011, 988/2012, 499/2015, 1146/2015, 529/2017, 1128/2017 ja 22/2018, uusi 14 kohta seuraavasti:

18 §

Verohallinnon oikeus tietojen oma-aloitteiseen antamiseen

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan verotustietoja verovelvollista koskevine tunnistetietoineen:

13) esitutkintaviranomaiselle verovalvonnan yhteydessä havaituista seikoista, joiden voidaan epäillä liittyvän rikoslain 14 luvun 2 §:ssä, 16 luvun 13, 14, 14 a tai 14 b §:ssä, 30 luvun 7, 7 a, 8 tai 8 a §:ssä tai 40 luvun 1—5 tai 7—10 §:ssä tarkoitettuun virka- tai lahjusrikokseen taikka 36 luvun 5 §:ssä tarkoitettuun luottamusaseman väärinkäyttöön;

14) Kilpailu- ja kuluttajavirastolle elinkeinonharjoittajien välisistä kielletyistä kilpailunrajoituksista sekä määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä sellaisia tietoja, joilla saattaa olla merkitystä kilpailulain 2 luvun 5 ja 7 §:n sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklan valvonnan kannalta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2018 vp

Helsingissä 28.2.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Martti Mölsä sin
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Touko Aalto vihr
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Eero Lehti kok
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Lea Mäkipää sin
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Joakim Strand r

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen